

Generalitats - Col·leccions especials i fons d'arxiu

- 1. Definició
- 2. Fonts d'informació
- 3. Visualització en el portal de col·leccions especials
- 4. Tractament de les col·leccions especials i subcol·leccions
 - 4.1 Registre general (tota la col·lecció)
 - 4.2. Registre de subcol·lecció (part de la col·lecció)
 - 4.3 Registre d'unitat (un sol document)
- 5. Tractament de les col·leccions digitals
 - 5.1. Existeixen només en digital
 - 5.2. Existeixen en digital i en format original
- 6. Normativa catalogràfica acceptada

1. Definició

Aquesta pauta pretén ser un ajut per a la catalogació de les col·leccions especials i fons d'arxiu que han de formar part del portal de *Col·leccions especials de les biblioteques de Catalunya* del CSUC

Aquestes han de complir les definicions següents a més de ser creades o dipositades en alguna biblioteca catalana:

Col·leccions especials

Agrupació artificial de documents, reunida d'acord amb algunes característiques comunes. Aquests tipus de materials sovint estan emmagatzemats en espais diferencials o entorns segurs (reserva) i comparteixen característiques comunes ja sigui una matèria, un tipus o suport documental o la combinació d'ambdues coses.

Per ser considerades col·leccions especials, aquestes han de reunir documents rars, materials únics, manuscrits, etc. Ha de ser, també, un material interessant de ser difós.

Ex.:

245 00 Cartells d'economia i política, impresos a Catalunya els anys 1981 a 1989

245 00 Correspondència relativa a l'intent de compra del Palau Maricel, de Sitges, 1951

245 10 Col·lecció de documentació d'Avel·lí Artís Gener

245 10 Documentació científica de Josep Maria Basil i Matese

Ex. Col·lecció formada per notes intercalades entre els llibres de la biblioteca personal d'ambdós: 1909-1959

245 10 Documentació de Carles Riba i Clementina Arderiu

Ex. *Recull de només 17 documents solts del 1994*

245 10 Col·lecció de reproduccions de manuscrits de la Biblioteca Pública de Girona

En ocasions es poden digitalitzar total o parcialment algunes d'aquestes col·leccions. El tractament de la col·lecció digital serà específic i es concreta en l'últim apartat d'aquesta pauta.

Fons d'arxiu

Conjunt de documents, de qualsevol tipologia o suport, produïts orgànicament i/o reunits i utilitzats per una persona, una família o un organisme en l'exercici de les seves activitats i funcions. Segons el productor podrà ser públic o privat. El contingut dels arxius personals és molt heterogeni i es caracteritza per la riquesa i la varietat de tipologies documentals que els constitueixen: correspondència, diaris personals, obra creativa, agendes, articles periodístics, etc.

Ex.:

245 10 Fons Àngel Guimerà

245 10 Fons familiar de Pròsper de Bofarull

245 10 Fons del marquès de Saudín

245 10 Fons de l'Editorial Gustavo Gili

245 10 Documentació acadèmica i familiar de Francesc Xavier Ràfols i Gàssol (*fons fragmentari*)

En ocasions es poden digitalitzar total o parcialment alguns d'aquests fons. El tractament del fons digital serà específic i es concreta en l'últim apartat d'aquesta pauta.

2. Fonts d'informació

Qualsevol part del recurs pot ser una font d'informació per qualsevol element a descriure.

3. Visualització en el portal de col·leccions especials

Per tal que la col·lecció especial es visualitzi correctament al *portal* tingueu en compte les explicacions següents:

1. L'actualització del portal de col·leccions especials serà setmanal (diumenge a la nit), per tant les modificacions o nous registres entrats al CCUC no seran immediatament visibles al portal.
2. Filtre per institució: S'usa la faceta per institucions (908)

3. Filtre per tipologia: Extreu la informació de la posició 6 de la capçalera. Veureu que quan guardeu el registre es crearà una 919 amb la seva tipologia. No heu d'esborrar ni afegir manualment aquesta etiqueta 919.
4. Filtre per digitalitzada: Sempre que el registre tingui una 856 la filtrarà com a “Col·lecció digitalitzada”

4. Tractament de les col·leccions especials i subcol·leccions

Podeu descriure la documentació que forma part d'una col·lecció o fons d'arxiu segons les tècniques següents:

4.1 Registre general (tota la col·lecció)

Seguiu aquesta pauta i no oblideu la nota de contingut (505) amb els títols de les parts o la nota de resum (520).

Amb 505

Ex.:

245 00 Col·lecció d'autògrafs de la família Segura

505 8# Conté: Caps d'estat (ms. 2217) -- Escriptors catalans (ms. 2218) -- Pintors, escultors i gravadors espanyols (ms. 2232) -- Músics espanyols (ms. 2268) -- Poetes catalans (ms. 2276) -- Pintors, escultors i gravadors estrangers (ms. 2282) -- Pintors, escultors i gravadors espanyols (ms. 2283) -- Toreros (ms. 2284) -- Pintors, músics i clergat (ms. 2287) -- Polítics catalans (ms. 2288) -- Escriptors estrangers (ms. 2290) -- Escriptors catalans (ms. 2291) -- Poetes castellans (ms. 2293) -- Músics estrangers (ms. 2294) -- Militars espanyols (ms. 2295) -- Militars i marins espanyols (ms. 2296) -- Polítics espanyols (ms. 2309) -- Científics, industrials, etc. (ms. 2311) -- Personalitats polítiques, religioses y administratives espanyoles (ms. 2312) -- Polítics catalans i espanyols (ms. 2314) -- Mariscals de França (ms. 2315) -- Nobles espanyols i francesos (ms. 2324) -- Personalitats de la República Espanyola i de la Generalitat de Catalunya i alguns nobles (ms. 2325) -- Militars espanyols (ms. 2326) -- Artistes femenines del món de l'espectacle (ms. 2327) -- Artistes masculins del món de l'espectacle (ms. 2328) -- Esportistes (ms. 2329) -- Generals francesos (ms. 2330) -- Reis i caps d'Estat, reis (ms. 2331) -- Eclesiàstics, noblesa, generals francesos, polítics estrangers, família O'Donnell, col·lectius, portades i portadelles, artistes de cine --dedicats a Joan Vilaseca, llistats i sense indentificar (ms. 5208) -- Panorama universal il·lustrado; royecto de una publicación artístico-literaria (ms. 5209)

Ex.:

245 10 Documentació sobre la col·lecció mitològica de Frederic Travé i Alfonso

505 8# Conté: Correspondència. 1896-1996 -- Documentació sobre l'"edifici i col·lecció" -- Articles i textos. 1971-1987 -- Material de treball sobre mitologia: documents textuais i gràfics -- Retalls de premsa -- Llistat de notes bibliogràfiques extretes de catàlegs editorials i publicitat editorial -- Documentació administrativa i factures amb diverses editorials. 1969-1979 -- Epitome poetico, materia útil y brebe para los poetas ... Tortosa, 1731

Amb 520

Ex.:

245 00 Col·lecció de fotografies del Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques (MAE)

520 2# Col·lecció fotogràfica del MAE accessible des del repositori Escena Digital. L'arxiu fotogràfic recull reportatges d'espectacles i fotografies de personatges relacionats amb les arts escèniques, i conté més de 150.000 imatges d'espectacles, d'actors, cantants lírics, compositors, instrumentistes, escenògrafs, autors literaris, etc.

Ex.:

245 10 Fons de manuscrits de Carles Cardó

520 2# Col·lecció de documents amb la correspondència dirigida per Carles Cardó a Joan Francesc Vidal Jové, poesies inèdites de Carles Cardó, el text d'una conferència de Carles Cardó i els informes comentant l'obra: "Histoire spirituelle des Espagnes".

Ex.:

100 1# Bertrana, Prudenci,\$e1867-1941,\$screador

245 10 Fons Bertrana

520 3# Fons integrat per manuscrits i mecanoscrits autògrafs d'obres literàries, fotografies, correspondència, documentació personal i articles impresos de Prudenci i Aurora Bertrana. Inclou mecanoscrits de V. Català, G. Jané Manila, C. Collet i R. Surinyach, alguns amb anotacions manuscrites

700 1# Bertrana, Aurora,\$d1892-1974,\$screador

700 1# Català, Víctor,\$d1869-1966,\$sautor

700 1# Janer Manila, Gabriel,\$d1940-,\$sautor

700 1# Collet, Carles,\$sautor

4.2. Registre de subcol·lecció (part de la col·lecció)

Quan la tècnica anterior és insuficient per al nivell d'anàlisi que es requereix podeu fer un registre bibliogràfic separat per sub-col·leccions d'acord amb les especificacions següents. Considereu-les també com a col·leccions especials i per tant [afegiu una etiqueta 655 de Col·leccions especials](#).

Ex.: [655 #7 Col·leccions especials](#)\$2tgfc

Tingueu en compte les especificacions següents:

Capçalera

Capçalera/07: Nivell bibliogràfic: d Subunitat

Camp 580: Nota d'entrada d'enllaç complex

Nota formal que relaciona la part analitzada amb el recull del qual forma part. Es dona el títol del recull precedit de la frase introductòria "Forma part de:"

Ex.: 245 10 Apunts i notes: Setembre-novembre 1931
 580 ## Forma part de: Apunts i notes, de Rosa Leveroni i Valls
 Ex.:
 245 10 Descripcions de sepultures i llurs inscripcions que es troben a l'església de Monreale i a la catedral de Palerm, en castellà
 580 ## Forma part de: Recull miscel·lani de textos sobre Sicília
 Ex.:
 245 10 Rebuts per articles publicats a El Sol i a La Vanguardia signats per J.García Mercadal
 580 ## Forma part de: Articles sobre la Primera Guerra Mundial d'Agustí Calvet

Camp 773: Entrada de document font - Camp 774 :Entrada d'unitat constituent

En els registres bibliogràfics del documents analitzats s'han de donar les dades que identifiquen el recull del qual forma part en una 773 i en la descripció de la col·lecció especial general és recomanable que indiqueu les diferents unitats que s'han catalogat per separat. Establiu aquesta relació amb una etiqueta 774.

Ex.: Registre de la col·lecció
 100 3# Lamote de Grignon (Família), \$creador
 245 10 Fons de la família Lamote de Grignon
 351 ## Organitzat en quatre components: 1. Música (transcripcions i arranjaments, partitures impreses d'altres compositors); 2. Documentació (textos, programes de mà i varis); 3. Fons Joan Lamote de Grignon; 4. Fons Ricard Lamote de Grignon ; \$l'ordenació és alfabètica excepte els programes de mà que estan ordenats cronològicament
 520 3# Fons format per partitures manuscrites i impreses de Joan i Ricard Lamote de Grignon, transcripcions i arranjaments manuscrits i partitures impreses d'obres d'altres compositors o anònimes, textos entre els quals destaquen les memòries de Montserrat Coll i Oriol, muller de Ricard Lamote de Grignon i una col·lecció de programes de mà de concerts dirigits pels Lamote de Grignon o amb obres seves. Els components 3 i 4, els Fons Joan i Ricard Lamote de Grignon, estan descrits apart
 774 1 Lamote de Grignon, Joan, \$d1872-1949. \$tFons personal de Joan Lamote de Grignon
 774 1 Lamote de Grignon, Ricard, \$d1899-1962. \$tFons personal de Ricard Lamote de Grignon

Ex: Registre de la subcol·lecció
 100 10 Lamote de Grignon, Joan, \$d1872-1949, \$creador
 245 00 Fons personal de Joan Lamote de Grignon
 580 ## Forma part de: Fons de la família Lamote de Grignon
 773 1# Lamote de Grignon (Família). \$tFons de la família Lamote de Grignon

4.3 Registre d'unitat (un sol document)

Si voleu catalogar un dels documents que formen part d'una col·lecció o fons d'arxiu seguiu les pautes pertinents (de manuscrits, de materials textual, etc.) i **NO afegiu l'etiqueta 655 de Col·leccions especials:**

a) Si és un document inèdit (dibuix originals, carta manuscrita, etc.) i només el pot tenir la institució catalogadora, relacioneu-los amb la col·lecció o subcol·lecció tractant-lo com una part component.

Ex.:

100 1# Puig i Ferrer, Joan,\$d1882-1956
245 10 Què és la novel·la \$cJoan Puig i Ferrer
264 #0 \$c[entre 1901 i 1936]
300 ## 1 f.
580 ## Forma part de: Conferències polítiques i literàries, de Joan Puig i Ferrer, 1901-1936
773 1# \$tConferències polítiques i literàries, de Joan Puig i Ferrer, 1901-1936

Ex.:

245 10 Discurs fet per un ministre català a Pheliph Quint sobre las cosas de Catt[alunya]a
antes desta evacuació de las tropas de Carlos 3
264 #0 \$c[post. a 1714]
300 ## 4 f. ; \$c30 cm
580 ## Forma part de: Recull de fullets polítics relatius a la Guerra de Successió
773 1# \$tRecull de fulletons polítics relatius a la Guerra de Successió

b) Si no és un document inèdit (fullet, una estampa, etc) que el poden tenir altres institucions relacioneu-lo només localment amb la col·lecció o subcol·lecció segons la vostra pràctica local. Per exemple en una etiqueta 710

Ex.: Registre en el CCUC

100 1# Du Sollier, Jean Baptiste,\$d1669-1740,\$eautor
245 10 Acta B. Raymundi Lulli ... /\$ccollecta, digesta et illustrata a Joanne Baptista Sollierio
...
264 #0 Antuerpiae:\$btypis Viduae Petri Jacobs,\$c1708

Ex.: Registre en el local

100 1# Du Sollier, Jean Baptiste,\$d1669-1740,\$eautor
245 10 Acta B. Raymundi Lulli ... /\$ccollecta, digesta et illustrata a Joanne Baptista Sollierio
...
264 #0 Antuerpiae:\$btypis Viduae Petri Jacobs,\$c1708
710 2# Col·lecció Bonsoms Chacón (Biblioteca de Catalunya)\$5ES-BaBC

5. Tractament de les col·leccions digitals

Recordeu que en aquests casos també heu d'afegir a més de la localització de la vostra institució, l'[etiqueta 655 de Col·leccions especials](#).

Ex.: 655 #7 Col·leccions especials\$2tgfc

5.1. Existeixen només en digital

Les col·leccions digitals s'han de tractar com a recursos en línia. Afegiu en el registre bibliogràfic una 730 amb el títol del repositori on està inclòs el recull que s'està catalogant.

Ex.: Dipòsit Digital de Documents de la UAB
730 #0 DDD

Ex.:
730 0# Memòria Digital de Catalunya

5.2. Existeixen en digital i en format original

En aquest cas, podeu afegir una 730 i una 856 41 al registre de la versió original

Ex:

245 00 Fons personal de Jordi Sabater Pi

520 ## El fons es compon de llibres i revistes sobre temes vinculats amb l'etologia i la primatologia, així com una col·lecció de dibuixos i aquarel·les de temàtica naturalista, llibretes de camp, fotografies, diapositives, mapes, cartells, enregistraments vídeos, enregistraments sonors, objectes etnològics i restes biològiques procedents d'Àfrica. El material d'arxiu aplega també documentació personal, de la seva vida privada (cartes, postals, articles, etc.) i s'ha descrit en una base de dades. Una part del fons de Jordi Sabater Pi ha estat digitalitzada a la MDC i està formada per més de 2.000 dibuixos i aquarel·les de temàtica naturalista, llibretes de camp, fotografies i diapositives etnogràfiques i diapositives de les primeres imatges del goril·la albí Floquet de neu. Trobem també digitalitzats al Museu Virtual de la UB objectes etnològics i dibuixos, principalment de la tribu fang (de la Guinea Equatorial). La biblioteca personal està catalogada i disponible al catàleg de la UB.

530 ## Reproducció digital dels videocassets en videodisc (DVD)

530 ## Reproducció digital de les imatges en disquets, CD-ROM i videodiscs (DVD), i en línia a: Memòria Digital de Catalunya

730 0# Memòria Digital de Catalunya

856 41 \$3Dr. Sabater Pi - Naturalista (Universitat de Barcelona)\$u<http://mdc.csuc.cat/cdm4/browse.php?CISOROOT=/sabaterpi>

856 42 \$3Descripció del fons\$u<http://crai.ub.edu/ca/recursos-d-informacio/patrimoni-bibliografic/fons-personals/j-sabater-pi>

Ex.:

245 10 Fons fotogràfic Salvany /\$cJosep Salvany i Blanch ; membres del Centre Excursionista de Catalunya

530 ## Reproducció digital dels positius estereoscòpics en videodiscs (DVD), i en línia a Memòria Digital de Catalunya

730 0# Memòria Digital de Catalunya

856 41 \$3Positius estereoscòpics\$u<http://www.bnc.cat/digital/salvany/index.html>

856 41 \$zAccés lliure\$u<http://mdc.csuc.cat/cdm4/browse.php?CISOROOT=%2Fbcsalvany>

Comentari: el fons conté tant positius estereoscòpics com negatius estereoscòpics, només s'ha reproduït una part, els positius.

Podeu informar si existeix una part o tot del recurs en format electrònic o un recurs relacionat digitalitzat. En el \$u introduïu la url corresponent i en el \$3 el contingut de la pàgina.

6. Normativa catalogràfica acceptada

Descripció bibliogràfica i punts d'accés:

- RDA: resource Description Access
- Concrecions a RDA de la Biblioteca de Catalunya
- CANTIC: Catàleg d'autoritats de Noms i Títols de Catalunya
- DACS: Describing archives: a content standard, 2nd edition, Chicago: Society of American Archivists, 2013 (revised March 2015).

Maig 2022

